

KATEKISMUS UPDATED

KATEKISMUS UPDATED

Redigeret af Carsten Hjorth Pedersen m.fl.

Lohse i samarbejde med
Credo Forlag, ELM-Forlag og LogosMedia

KATEKISMUS UPDATED

Redigeret af Carsten Hjorth Pedersen m.fl.

Lohse i samarbejde med
Credo Forlag, ELM-Forlag og LogosMedia

Carsten Hjorth Pedersen m.fl.
Katekismus Updated - Tekstudgave
4. oplag 2016

Lohse i samarbejde med
Credo Forlag, ELM-Forlag og LogosMedia

© Forlagsgruppen Lohse 2016
Korskærvej 25
7000 Fredericia
www.lohse.dk

Omslag og piktogrammer: Finn Brohus
Tilrettelægning: Kirsten Jensen
Sat med: Bembo

Trykt og indbundet hos Pozkal

ISBN: 978-87-564-5962-4

INDHOLD

Kære læser	4
De ti Bud	6
Forsagelsen	9
Trosbekendelsen	9
Fadervor	12
Guds ord	16
Dåben	18
Nadveren	20
Skriftemålet	22
Morgen- og aftenbøn	24

KÆRE LÆSER!

Katekismus Updated blev udgivet første gang i 2006 som den centrale lille bog i det daværende Katekismus-projekt, som syv organisationer stod bag. Den blev solgt i mere end 10.000 eks.

Nu genudgives den i forbindelse med Reformati-onsjubilæet i 2017 og i forbindelse med relancerin-gen af hjemmesiden, der knytter sig dertil. På www.katekismusinspiration.dk ligger der mange materialer til individuel og fælles brug over for børn, unge og voksne, fx:

- Enkle forklaringer
- Studieoplæg
- Undervisningsmaterialer
- Forslag til bønner og praksis
- Baggrundsstof
- Sange og salmer

Katekismus Updated er en kortfattet, enkel gengivelse af indholdet i den kristne tro. Den er bygget op omkring centrale bibelske eller kirkelig tekster, fx De ti Bud og Trosbekendelsen, som på de følgende sider er trykt med rødt. Tekster, som mennesker har slidt på i årtusinder. Hertil er der er knyttet nutidige forklaringer, som er trykt med sort.

Katekismus Updated læner sig kraftigt op ad Luthers lille Katekismus. Men sproget er forenklet, og på indholdssiden er der foretaget udeladelser og tilføjelser.

Katekismus Updated er en brugsbog, som du kan slå op i under morgenmaden, på togrejsen, under forkyndelsen du lytter til, i studiegruppen, under bibellæsningen, i samtaler med andre, før du lægger dig til at sove osv. Det kan derfor være en god ide at have den liggende i tasken, på bordet, i lommen, ved sengen eller i Bibelen.

Du ønskes god læselyst, lærelyst og livslyst!

Hillerød i oktober 2016
Carsten Hjorth Pedersen

DE TI BUD

BAGGRUNDEN FOR DE TI BUD

Jeg er Herren din Gud, som førte dig ud af Egypten, af trællehuset.

Det vil sige: Det er den Gud, der har skabt og befriet os, som giver sine bud for menneskelivet. Han bliver vred på dem, der overtræder buddene, og velsigner dem, der holder dem.

DET FØRSTE BUD

Du må ikke have andre guder end mig.

Det vil sige: Vi skal frem for alt frygte og elske Gud og stole på ham, så vi ikke sætter noget af det, Gud har skabt, eller som vi selv kan skabe, højere end Gud.

DET ANDET BUD

Du må ikke bruge Herren din Guds navn til løgn.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke bander, dyrker okkultisme, lyver eller bedrager ved hans navn. I stedet skal vi under alle forhold kalde på Gud, bede til ham, lovprise hans navn og takke ham.

DET TREDJE BUD

Husk hviledagen og hold den hellig.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke nedvurderer hans ord. I stedet skal vi holde Guds ord helligt, gerne høre det og lære det. Og vi har lov til at hvile fra vores daglige arbejde en dag om ugen.

DET FJERDE BUD

Ær din far og din mor.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke ser ned på vores forældre eller mennesker, der har lovlig myndighed over os. I stedet skal vi elske, respektere og adlyde dem.

DET FEMTE BUD

Du må ikke begå drab.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke skader vores medmenneske eller gør ham noget ondt. I stedet skal vi hjælpe ham og vise omsorg for ham.

DET SJETTE BUD

Du må ikke bryde et ægteskab.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke lever i utugt. I stedet skal vi leve anstændigt i tale og handling og i ægteskabet trofast elske og ære hinanden.

DET SYVENDE BUD

Du må ikke stjæle.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke stjæler eller bedrager. I stedet skal vi hjælpe vores medmenneske til at bevare, hvad han ejer, og forbedre sine levevilkår.

DET OTTENDE BUD

Du må ikke vidne falsk mod din næste.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke lyver om vores medmenneske, svigter ham eller spreder dårlige rygter om ham. I stedet skal vi undskylde ham, tale godt om ham og forstå alt i bedste mening.

DET NIENDE BUD

Du må ikke begære din næstes hus.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke misunder vores medmenneske, hvad han ejer, eller forsøger at narre det fra ham. I stedet skal vi respektere, hvad han ejer, og hjælpe ham til at beholde det.

DET TIENDE BUD

Du må ikke begære din næstes hustru, hans træl eller trælkvinde, hans okse eller æsel eller noget som helst af din næstes ejendom.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke misunder vores medmenneske hans ægtefælle, børn eller medarbejdere. I stedet skal vi respektere vores medmenneske og søge at styrke hans forhold til dem, der står ham nær.

JESUS SAMLER DE TI BUD SÅLEDES:

»Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind og af hele din styrke.«
Dernæst kommer: »Du skal elske din næste som dig selv.« (Mark 12,30-31).

FORSAGELSEN

Jeg forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

Det vil sige: Jesus Kristus har sejret over Djævelen. Derfor siger jeg nej til Djævelen og alt, hvad der kommer fra ham, uanset hvordan det møder mig.

TROSBEKENDTELSEN

DEN FØRSTE ARTIKEL: OM SKABELSEN

Jeg tror på Gud Fader, den almægtige, himlens og jordens skaber.

Det vil sige: Jeg tror, at Gud har skabt mig og alle andre skabninger. Jeg tror, at han har givet mig legeme og sjæl, øjne, ører og alle lemmer, fornuft og sanser, og at Gud i dag opretholder alt. Jeg tror, at han giver mig mad og tøj, hus og hjem, familie og venner og alt, hvad jeg trænger til. Jeg tror, at Gud hjælper mig i al fare og bevarer mig mod alt ondt. Det gør han af nåde og godhed, uden at jeg har gjort mig fortjent til det. For alt det skylder jeg at takke ham, tjene ham og leve efter hans vilje.

DEN ANDEN ARTIKEL: OM FRELSEN

Jeg tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.

Det vil sige: Jeg tror, at Jesus Kristus er min Herre. Han er sand Gud, født af Faderen fra evighed af, og sandt menneske, født af Jomfru Maria. Han har befriet mig fortabte og skyldige menneske. Han har tilgivet mig alle synder og friet mig fra dødens og Djævelens magt med sit hellige blod og sin uskyldige lidelse og død. Han er stået op fra de døde, lever og regerer for evigt. Det har Jesus Kristus gjort, for at jeg skal være hans, leve med ham og altid tjene ham.

DEN TREDJE ARTIKEL: OM FORNYELSEN

Jeg tror på Helligånden, den hellige, almindelige kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og et evigt liv.

Det vil sige: Jeg tror, at jeg ikke af egen evne eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komme til ham; men Helligånden har kaldet mig ved evangeliet. Han har skabt troen i mig, helliggjort mig og bevarer mig i den rette tro. Han kalder, samler, skaber og helliggør hele den kristne kirke på jorden og bevarer den hos Jesus Kristus i den rette, ene tro. I den kristne kirke tilgiver han daglig mig og alle troende al synd. På dommens dag vil han opvække mig og alle døde og i Kristus give mig og alle troende evigt liv.

FADERVOR

INDLEDNING

Vor Fader, du som er i himlene!

Det vil sige: Gud indbyder os til at tro, at han er vores almægtige Far og vi hans børn, for at vi trygt skal bede til ham, som børn beder deres far eller mor om noget.

DEN FØRSTE BØN

Helliget blive dit navn

Det vil sige: Guds navn er helligt i sig selv; men i denne bøn beder vi om, at det også må blive helligt hos os.

Det sker, når Guds ord forkyndes tydeligt og rent, og når vi som Guds børn lever efter det. Hjælp os til det, kære Far i Himlen! Men den, som forkynder eller lever anderledes, end Guds ord lærer, han krænker Guds navn. Bevar os fra det, himmelske Far!

DEN ANDEN BØN

Komme dit rige

Det vil sige: Guds rige kommer af sig selv uden vores bøn; men i denne bøn beder vi om, at det også må komme til os.

Det sker, når vores himmelske Far giver os sin Helligånd, så vi tror hans ord, lever efter det og får evigt liv hos ham.

DEN TREDJE BØN

Ske din vilje som i himlen således også på jorden

Det vil sige: Guds gode vilje sker uden vores bøn; men i denne bøn beder vi om, at den også må ske hos os.

Det sker, når Gud forhindrer alle onde planer fra Djævelen, den faldne verden og vores syndige vilje, som ikke ønsker at hellige Guds navn og lade hans rige komme. Det sker, når Gud styrker og bevarer os i tillid til hans ord og i troen på ham, så vi lever efter hans vilje, indtil vi dør.

DEN FJERDE BØN

Giv os i dag vort daglige brød

Det vil sige: Gud giver dagligt brød også uden vores bøn, endda til onde mennesker; men i denne bøn beder vi om, at vi må værdsætte det og modtage vores daglige brød med tak og dele med andre.

Ved dagligt brød forstår vi alt, hvad vi behøver i livet og for at trives, fx mad, drikke, tøj, hjem, penge, ejendom, trofast ægtefælle, vores børn, gode kolleger, retfærdige myndigheder, godt vejr, fred, sundhed, ære, gode venner og naboer.

DEN FEMTE BØN

Og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere

Det vil sige: I denne bøn beder vi om, at Gud ikke vil se på vores synd og af den grund afvise vores bøn. For vi er ikke værdige til noget af det, vi beder om, og har heller ikke fortjent det. Men vi beder om, at han vil tilgive os alt af nåde. For vi synder daglig meget og fortjener Guds straf. Sådan vil vi også selv af hjertet tilgive og gøre godt mod dem, der gør os ondt.

DEN SJETTE BØN

Og led os ikke ind i fristelse

Det vil sige: Det er ikke Gud, der frister os. Men i denne bøn beder vi om, at Gud vil beskytte os, så Djævelen, den faldne verden og vores syndige vilje ikke bedrager os til vantro, synd og fortvivlelse. Og vi beder om, at Gud vil bevare os, når vi fristes, så vi til sidst må vinde og beholde sejren.

DEN SYVENDE BØN

Men fri os fra det onde

Det vil sige: I denne bøn beder vi om, at Gud vil befri os fra alt det, der kan skade os selv eller andre til krop og sjæl, ejendom og ære. Og vi beder om, at han vil føre os fra denne faldne verden hjem til sig i Himlen, når vi dør.

AFSLUTNING

For dit er Riget og magten og æren i evighed! Amen.

Det vil sige: Vi priser Gud for, at disse bønner opfyldes helt og fuldt den dag, Guds evige rige kommer. Men også nu er Riget, magten og æren Guds. Derfor kan vi trygt regne med, at han i nåde hører vores bønner og svarer os.

Amen betyder: Ja, det skal ske sådan.

GUDS ORD

HVAD ER GUDS ORD?

Det er Guds tale til os ved sin søn Jesus Kristus og ved sine profeter og apostle i Bibelen.

Hebræerbrevets forfatter siger: »Mangfoldige gange og på mangfoldige måder har Gud i fortiden talt til fædrene gennem profeterne, men nu ved dagenes ende har han talt til os gennem sin søn.«

(Hebr 1,1-2).

HVAD GAVNER GUDS ORD?

Guds ord møder os som lov og evangelium, krav og gave. Loven er Guds ord, der lærer os at leve efter Guds vilje og afslører vores synd. Evangeliet er Guds ord, der giver os syndernes forladelse i Jesus Kristus. Guds gave i evangeliet modtages i tro.

Paulus siger: »Troen kommer altså af det, der høres, og det, der høres, kommer i kraft af Kristi ord.«

(Rom 10,17).

HVOR MØDER VI GUDS ORD?

Guds ord møder vi ved dåben, nadveren og skriftemålet samt gennem forkyndelsens forskellige former: prædiken, undervisning, læsning, fortælling, samtale, sang m.m.

Paulus siger: »Lad Kristi ord bo i rigt mål hos jer. Undervis og forman med al visdom hinanden med salmer, hymner og åndelige sange, syng med tak i jeres hjerte til Gud. Hvad I end gør i ord eller gerning, gør det alt sammen i Herren Jesu navn, og sig Gud Fader tak ved ham!« (Kol 3,16-17).

HVEM SKAL HØRE GUDS ORD?

Den kristne menighed har til opgave at sprede Guds ord til alle mennesker nær og fjern.

Jesus Kristus siger: »I hans navn skal der prædikes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslag.« (Luk 24,47).

DÅBEN

HVAD ER DÅBEN?

Dåben er ikke bare vand. Den er det vand, som er omfattet af Guds befaling og forbundet med Guds ord.

Jesus Kristus siger: »Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.« (Matt 28,19).

HVAD GAVNER DÅBEN?

Dåben giver syndernes forladelse, befrier fra døden og Djævelen og giver alle, der tror det, evigt liv, sådan som Guds ord og løfte lyder.

Jesus Kristus siger: »Den, der tror og bliver døbt, skal frelses; men den, der ikke tror, skal dømmes.« (Mark 16,16).

HVORDAN KAN VAND GØRE SÅ MEGET?

Det er ikke vandet i sig selv, der gør det. Det er Guds ord sammen med vandet og troen på Guds ord, som lyder ved dåben, der gør det. For uden Guds ord er vandet kun vand og ingen dåb. Men sammen med Guds ord er det en dåb. Det vil sige: et livets vand, fuldt af nåde, og et bad til genfødelse ved Helligånden.

Paulus siger: »Han frelste os ved det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden, som han i rigt mål udgød over os ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi, gjort retfærdige ved hans nåde, i håbet skulle blive arvinger til evigt liv.« (Tit 3,5-7).

HVAD BETYDER DET, AT DER BRUGES VAND VED DÅBEN?

Det betyder, at det gamle menneske i os skal druknes og dø med alle synder og onde lyster, idet vi daglig fortryder og bekender det onde i os. I stedet skal der hver dag fremkomme og opstå et nyt menneske, som skal leve evigt for Gud i retfærdighed og renhed.

Paulus siger: »Vi blev altså begravet sammen med ham ved dåben til døden, for at også vi, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et nyt liv.« (Rom 6,4).

NADVEREN

HVAD ER NADVEREN?

Nadveren er vor Herre Jesu Kristi legeme og blod i skikkelse af brød og vin, som er indstiftet af Kristus selv for os kristne til at spise og drikke.

Matthæus, Markus, Lukas og Paulus siger: »Vor Herre Jesus Kristus tog i den nat, da han blev forrådt, et brød, takkede og brød det, gav sine disciple det og sagde: »Tag det og spis det; dette er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til ihukommelse af mig!« Ligeså tog han også bægeret efter måltidet, takkede, gav dem det og sagde: »Drik alle heraf; dette bæger er den nye pagt ved mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse. Gør dette, hver gang I drikker det, til ihukommelse af mig!« (Matt 26,26-29. Mark 14,22-25. Luk 22,17-20. 1 Kor 11,23-26)

HVAD GAVNER NADVEREN?

Jesus siger: »gives for jer« og »udgydes for jer til syndernes forladelse.« Ved disse ord får vi i nadveren syndernes forladelse, liv og frelse. For hvor syndernes forladelse er, dér er også liv og frelse.

HVORDAN KAN DET AT SPISE OG DRIKKE GØRE SÅ MEGET?

Det er bestemt ikke det at spise og drikke, der gør det, men de ord, der står: »gives for jer« og »udgydes for jer til syndernes forladelse.« Disse ord er – sammen med det at spise og drikke – hovedsagen i nadveren. Den, som tror på disse ord, har, hvad ordene siger, nemlig syndernes forladelse

HVEM MODTAGER NADVEREN VÆRDIGT?

Det kan være gavnligt at faste. Men værdig til at modtage nadveren er den, som tror på disse ord: »gives for jer« og »udgydes for jer til syndernes forladelse.« Den, som ikke tror på disse ord, modtager nadveren uværdigt. For ordene »for jer« kræver netop troende hjerter.

SKRIFTEMÅLET

HVAD ER SKRIFTEMÅLET?

Skriftemålet består i at bekende sine synder for Gud i et andet menneskes nærvær, som på Guds vegne tilsiger én syndernes forladelse.

Jesus siger: »Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt.« (Joh 20,23).

HVAD GAVNER SKRIFTEMÅLET?

Skriftemålet er en hjælp til at tro syndernes forladelse og leve frimodigt som Guds barn.

Johannes siger: »Hvis vi vandrer i lyset, ligesom han er i lyset, har vi fællesskab med hinanden, og Jesu, hans søns, blod renses os for al synd.« (1 Joh 1,7).

HVILKE SYNDER SKAL MAN SKRIFTE?

Gud viser os vores synder, fx når vi spejler os i De ti Bud. Over for Gud skal vi vedgå alle synder, også dem, vi ikke selv kender. Ved skriftemålet skal vi kun bekende de synder, som vi ved om, og særlig dem, der piner vores samvittighed.

Jakob siger: »Bekend derfor jeres synder for hinanden.« (Jak 5,16).

HVORDAN SKRIFTER MAN?

Opsøg en præst, forkynder eller kristen, som du har tillid til. I hans eller hendes nærvær bekender du dine synder for Gud. Med håndspålæggelse tilsiger vedkommende dig syndernes forladelse i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn, og du kan gå fra skriftemålet i fuld tillid til, at alle dine synder er forladt.

Johannes siger: »Hvis vi bekender vore synder, er han trofast og retfærdig, så han tilgiver os vore synder og renses os for al uretfærdighed.« (1 Joh 1,9).

MORGEN- OG AFTENBØN

Om morgenen, når du vågner, kan du slå korsets tegn og sige:

I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn.

Sig derefter Trosbekendelsen og Fadervor.

Hvis du vil, kan du også bede denne bøn:

Tak, kære Far i Himlen, ved Jesus Kristus, at du i nat har beskyttet mig mod fare og ondskab. Jeg beder dig om, at du i dag vil bevare mig fra at synde og fra alt ondt, så mit liv og alt, hvad jeg gør, må være dig til ære. Jeg lægger mig selv, mine kære og alt mit i dine hænder. Lad din hellige engel være hos mig, så den onde fjende ingen magt får over mig. Amen.

Gå så trygt i gang med dagen, efter at du måske har sunget en salme, mindet dig selv om De ti Bud eller lignende.

Om aftenen, når du går i seng, kan du slå korsets tegn og sige:

I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn.

Sig derefter Trosbekendelsen og Fadervor.

Hvis du vil, kan du også bede denne bøn:

Tak, kære Far i Himlen, ved Jesus Kristus, at du i dag har bevaret mig. Jeg beder dig om, at du vil tilgive mig alle mine synder. Jeg beder om, at du i nat nådig vil bevare mig. Jeg lægger mig selv, mine kære og alt mit i dine hænder. Lad din hellige engel være hos mig, så den onde fjende ingen magt får over mig. Amen.

Læg dig derefter trygt til at sove.

Carsten Hjorth Pedersen m.fl.
Katekismus Updated - Tekstudgave
4. oplag 2016

Lohse i samarbejde med
Credo Forlag, ELM-Forlag og LogosMedia

© Forlagsgruppen Lohse 2016
Korskærvej 25
7000 Fredericia
www.lohse.dk

Omslag og piktogrammer: Finn Brohus
Tilrettelægning: Kirsten Jensen
Sat med: Bembo

Trykt og indbundet hos Pozkal

ISBN: 978-87-564-5962-4

INDHOLD

Kære læser	4
De ti Bud	6
Forsagelsen	9
Trosbekendelsen	9
Fadervor	12
Guds ord	16
Dåben	18
Nadveren	20
Skriftemålet	22
Morgen- og aftenbøn	24

KÆRE LÆSER!

Katekismus Updated blev udgivet første gang i 2006 som den centrale lille bog i det daværende Katekismus-projekt, som syv organisationer stod bag. Den blev solgt i mere end 10.000 eks.

Nu genudgives den i forbindelse med Reformati-onsjubilæet i 2017 og i forbindelse med relancerin-gen af hjemmesiden, der knytter sig dertil. På www.katekismusinspiration.dk ligger der mange materialer til individuel og fælles brug over for børn, unge og voksne, fx:

- Enkle forklaringer
- Studieoplæg
- Undervisningsmaterialer
- Forslag til bønner og praksis
- Baggrundsstof
- Sange og salmer

Katekismus Updated er en kortfattet, enkel gengivelse af indholdet i den kristne tro. Den er bygget op omkring centrale bibelske eller kirkelig tekster, fx De ti Bud og Trosbekendelsen, som på de følgende sider er trykt med rødt. Tekster, som mennesker har slidt på i årtusinder. Hertil er der er knyttet nutidige forklaringer, som er trykt med sort.

Katekismus Updated læner sig kraftigt op ad Luthers lille Katekismus. Men sproget er forenklet, og på indholdssiden er der foretaget udeladelser og tilføjelser.

Katekismus Updated er en brugsbog, som du kan slå op i under morgenmaden, på togrejsen, under forkyndelsen du lytter til, i studiegruppen, under bibellæsningen, i samtaler med andre, før du lægger dig til at sove osv. Det kan derfor være en god ide at have den liggende i tasken, på bordet, i lommen, ved sengen eller i Bibelen.

Du ønskes god læselyst, lærelyst og livslyst!

Hillerød i oktober 2016
Carsten Hjorth Pedersen

DE TI BUD

BAGGRUNDEN FOR DE TI BUD

Jeg er Herren din Gud, som førte dig ud af Egypten, af trællehuset.

Det vil sige: Det er den Gud, der har skabt og befriet os, som giver sine bud for menneskelivet. Han bliver vred på dem, der overtræder buddene, og velsigner dem, der holder dem.

DET FØRSTE BUD

Du må ikke have andre guder end mig.

Det vil sige: Vi skal frem for alt frygte og elske Gud og stole på ham, så vi ikke sætter noget af det, Gud har skabt, eller som vi selv kan skabe, højere end Gud.

DET ANDET BUD

Du må ikke bruge Herren din Guds navn til løgn.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke bander, dyrker okkultisme, lyver eller bedrager ved hans navn. I stedet skal vi under alle forhold kalde på Gud, bede til ham, lovprise hans navn og takke ham.

DET TREDJE BUD

Husk hviledagen og hold den hellig.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke nedvurderer hans ord. I stedet skal vi holde Guds ord helligt, gerne høre det og lære det. Og vi har lov til at hvile fra vores daglige arbejde en dag om ugen.

DET FJERDE BUD

Ær din far og din mor.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke ser ned på vores forældre eller mennesker, der har lovlig myndighed over os. I stedet skal vi elske, respektere og adlyde dem.

DET FEMTE BUD

Du må ikke begå drab.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke skader vores medmenneske eller gør ham noget ondt. I stedet skal vi hjælpe ham og vise omsorg for ham.

DET SJETTE BUD

Du må ikke bryde et ægteskab.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke lever i utugt. I stedet skal vi leve anstændigt i tale og handling og i ægteskabet trofast elske og ære hinanden.

DET SYVENDE BUD

Du må ikke stjæle.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke stjæler eller bedrager. I stedet skal vi hjælpe vores medmenneske til at bevare, hvad han ejer, og forbedre sine levevilkår.

DET OTTENDE BUD

Du må ikke vidne falsk mod din næste.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke lyver om vores medmenneske, svigter ham eller spredter dårlige rygter om ham. I stedet skal vi undskylde ham, tale godt om ham og forstå alt i bedste mening.

DET NIENDE BUD

Du må ikke begære din næstes hus.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke misunder vores medmenneske, hvad han ejer, eller forsøger at narre det fra ham. I stedet skal vi respektere, hvad han ejer, og hjælpe ham til at beholde det.

DET TIENDE BUD

Du må ikke begære din næstes hustru, hans træl eller trælkvinde, hans okse eller æsel eller noget som helst af din næstes ejendom.

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke misunder vores medmenneske hans ægtefælle, børn eller medarbejdere. I stedet skal vi respektere vores medmenneske og søge at styrke hans forhold til dem, der står ham nær.

JESUS SAMLER DE TI BUD SÅLEDES:

»Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind og af hele din styrke.«
Dernæst kommer: »Du skal elske din næste som dig selv.« (Mark 12,30-31).

FORSAGELSEN

Jeg forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

Det vil sige: Jesus Kristus har sejret over Djævelen. Derfor siger jeg nej til Djævelen og alt, hvad der kommer fra ham, uanset hvordan det møder mig.

TROSBEKENDELSEN

DEN FØRSTE ARTIKEL: OM SKABELSEN

Jeg tror på Gud Fader, den almægtige, himlens og jordens skaber.

Det vil sige: Jeg tror, at Gud har skabt mig og alle andre skabninger. Jeg tror, at han har givet mig legeme og sjæl, øjne, ører og alle lemmer, fornuft og sanser, og at Gud i dag opretholder alt. Jeg tror, at han giver mig mad og tøj, hus og hjem, familie og venner og alt, hvad jeg trænger til. Jeg tror, at Gud hjælper mig i al fare og bevarer mig mod alt ondt. Det gør han af nåde og godhed, uden at jeg har gjort mig fortjent til det. For alt det skylder jeg at takke ham, tjene ham og leve efter hans vilje.

DEN ANDEN ARTIKEL: OM FRELSEN

Jeg tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.

Det vil sige: Jeg tror, at Jesus Kristus er min Herre. Han er sand Gud, født af Faderen fra evighed af, og sandt menneske, født af Jomfru Maria. Han har befriet mig fortabte og skyldige menneske. Han har tilgivet mig alle synder og friet mig fra dødens og Djævelens magt med sit hellige blod og sin uskyldige lidelse og død. Han er stået op fra de døde, lever og regerer for evigt. Det har Jesus Kristus gjort, for at jeg skal være hans, leve med ham og altid tjene ham.

DEN TREDJE ARTIKEL: OM FORNYELSEN

Jeg tror på Helligånden, den hellige, almindelige kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og et evigt liv.

Det vil sige: Jeg tror, at jeg ikke af egen evne eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komme til ham; men Helligånden har kaldet mig ved evangeliet. Han har skabt troen i mig, helliggjort mig og bevarer mig i den rette tro. Han kalder, samler, skaber og helliggør hele den kristne kirke på jorden og bevarer den hos Jesus Kristus i den rette, ene tro. I den kristne kirke tilgiver han daglig mig og alle troende al synd. På dommens dag vil han opvække mig og alle døde og i Kristus give mig og alle troende evigt liv.

FADERVOR

INDLEDNING

Vor Fader, du som er i himlene!

Det vil sige: Gud indbyder os til at tro, at han er vores almægtige Far og vi hans børn, for at vi trygt skal bede til ham, som børn beder deres far eller mor om noget.

DEN FØRSTE BØN

Helliget blive dit navn

Det vil sige: Guds navn er helligt i sig selv; men i denne bøn beder vi om, at det også må blive helligt hos os.

Det sker, når Guds ord forkyndes tydeligt og rent, og når vi som Guds børn lever efter det. Hjælp os til det, kære Far i Himlen! Men den, som forkynder eller lever anderledes, end Guds ord lærer, han krænker Guds navn. Bevar os fra det, himmelske Far!

DEN ANDEN BØN

Komme dit rige

Det vil sige: Guds rige kommer af sig selv uden vores bøn; men i denne bøn beder vi om, at det også må komme til os.

Det sker, når vores himmelske Far giver os sin Helligånd, så vi tror hans ord, lever efter det og får evigt liv hos ham.

DEN TREDJE BØN

Ske din vilje som i himlen således også på jorden

Det vil sige: Guds gode vilje sker uden vores bøn; men i denne bøn beder vi om, at den også må ske hos os.

Det sker, når Gud forhindrer alle onde planer fra Djævelen, den faldne verden og vores syndige vilje, som ikke ønsker at hellige Guds navn og lade hans rige komme. Det sker, når Gud styrker og bevarer os i tillid til hans ord og i troen på ham, så vi lever efter hans vilje, indtil vi dør.

DEN FJERDE BØN

Giv os i dag vort daglige brød

Det vil sige: Gud giver dagligt brød også uden vores bøn, endda til onde mennesker; men i denne bøn beder vi om, at vi må værdsætte det og modtage vores daglige brød med tak og dele med andre.

Ved dagligt brød forstår vi alt, hvad vi behøver i livet og for at trives, fx mad, drikke, tøj, hjem, penge, ejendom, trofast ægtefælle, vores børn, gode kolleger, retfærdige myndigheder, godt vejr, fred, sundhed, ære, gode venner og naboer.

DEN FEMTE BØN

Og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere

Det vil sige: I denne bøn beder vi om, at Gud ikke vil se på vores synd og af den grund afvise vores bøn. For vi er ikke værdige til noget af det, vi beder om, og har heller ikke fortjent det. Men vi beder om, at han vil tilgive os alt af nåde. For vi synder daglig meget og fortjener Guds straf. Sådan vil vi også selv af hjertet tilgive og gøre godt mod dem, der gør os ondt.

DEN SJETTE BØN

Og led os ikke ind i fristelse

Det vil sige: Det er ikke Gud, der frister os. Men i denne bøn beder vi om, at Gud vil beskytte os, så Djævelen, den faldne verden og vores syndige vilje ikke bedrager os til vantro, synd og fortvivlelse. Og vi beder om, at Gud vil bevare os, når vi fristes, så vi til sidst må vinde og beholde sejren.

DEN SYVENDE BØN

Men fri os fra det onde

Det vil sige: I denne bøn beder vi om, at Gud vil befri os fra alt det, der kan skade os selv eller andre til krop og sjæl, ejendom og ære. Og vi beder om, at han vil føre os fra denne faldne verden hjem til sig i Himlen, når vi dør.

AFSLUTNING

For dit er Riget og magten og æren i evighed! Amen.

Det vil sige: Vi priser Gud for, at disse bønner opfyldes helt og fuldt den dag, Guds evige rige kommer. Men også nu er Riget, magten og æren Guds. Derfor kan vi trygt regne med, at han i nåde hører vores bønner og svarer os.

Amen betyder: Ja, det skal ske sådan.

GUDS ORD

HVAD ER GUDS ORD?

Det er Guds tale til os ved sin søn Jesus Kristus og ved sine profeter og apostle i Bibelen.

Hebræerbrevets forfatter siger: »Mangfoldige gange og på mangfoldige måder har Gud i fortiden talt til fædrene gennem profeterne, men nu ved dagenes ende har han talt til os gennem sin søn.«

(Hebr 1,1-2).

HVAD GAVNER GUDS ORD?

Guds ord møder os som lov og evangelium, krav og gave. Loven er Guds ord, der lærer os at leve efter Guds vilje og afslører vores synd. Evangeliet er Guds ord, der giver os syndernes forladelse i Jesus Kristus. Guds gave i evangeliet modtages i tro.

Paulus siger: »Troen kommer altså af det, der høres, og det, der høres, kommer i kraft af Kristi ord.«

(Rom 10,17).

HVOR MØDER VI GUDS ORD?

Guds ord møder vi ved dåben, nadveren og skriftemålet samt gennem forkyndelsens forskellige former: prædiken, undervisning, læsning, fortælling, samtale, sang m.m.

Paulus siger: »Lad Kristi ord bo i rigt mål hos jer. Undervis og forman med al visdom hinanden med salmer, hymner og åndelige sange, syng med tak i jeres hjerte til Gud. Hvad I end gør i ord eller gerning, gør det alt sammen i Herren Jesu navn, og sig Gud Fader tak ved ham!« (Kol 3,16-17).

HVEM SKAL HØRE GUDS ORD?

Den kristne menighed har til opgave at sprede Guds ord til alle mennesker nær og fjern.

Jesus Kristus siger: »I hans navn skal der prædikes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslag.« (Luk 24,47).

DÅBEN

HVAD ER DÅBEN?

Dåben er ikke bare vand. Den er det vand, som er omfattet af Guds befaling og forbundet med Guds ord.

Jesus Kristus siger: »Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.« (Matt 28,19).

HVAD GAVNER DÅBEN?

Dåben giver syndernes forladelse, befrier fra døden og Djævelen og giver alle, der tror det, evigt liv, sådan som Guds ord og løfte lyder.

Jesus Kristus siger: »Den, der tror og bliver døbt, skal frelses; men den, der ikke tror, skal dømmes.« (Mark 16,16).

HVORDAN KAN VAND GØRE SÅ MEGET?

Det er ikke vandet i sig selv, der gør det. Det er Guds ord sammen med vandet og troen på Guds ord, som lyder ved dåben, der gør det. For uden Guds ord er vandet kun vand og ingen dåb. Men sammen med Guds ord er det en dåb. Det vil sige: et livets vand, fuldt af nåde, og et bad til genfødelse ved Helligånden.

Paulus siger: »Han frelste os ved det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden, som han i rigt mål udgød over os ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi, gjort retfærdige ved hans nåde, i håbet skulle blive arvinger til evigt liv.« (Tit 3,5-7).

HVAD BETYDER DET, AT DER BRUGES VAND VED DÅBEN?

Det betyder, at det gamle menneske i os skal druknes og dø med alle synder og onde lyster, idet vi daglig fortryder og bekender det onde i os. I stedet skal der hver dag fremkomme og opstå et nyt menneske, som skal leve evigt for Gud i retfærdighed og renhed.

Paulus siger: »Vi blev altså begravet sammen med ham ved dåben til døden, for at også vi, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et nyt liv.« (Rom 6,4).

NADVEREN

HVAD ER NADVEREN?

Nadveren er vor Herre Jesu Kristi legeme og blod i skikkelse af brød og vin, som er indstiftet af Kristus selv for os kristne til at spise og drikke.

Matthæus, Markus, Lukas og Paulus siger: »Vor Herre Jesus Kristus tog i den nat, da han blev forrådt, et brød, takkede og brød det, gav sine disciple det og sagde: »Tag det og spis det; dette er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til ihukommelse af mig!« Ligeså tog han også bægeret efter måltidet, takkede, gav dem det og sagde: »Drik alle heraf; dette bæger er den nye pagt ved mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse. Gør dette, hver gang I drikker det, til ihukommelse af mig!« (Matt 26,26-29. Mark 14,22-25. Luk 22,17-20. 1 Kor 11,23-26)

HVAD GAVNER NADVEREN?

Jesus siger: »gives for jer« og »udgydes for jer til syndernes forladelse.« Ved disse ord får vi i nadveren syndernes forladelse, liv og frelse. For hvor syndernes forladelse er, dér er også liv og frelse.

HVORDAN KAN DET AT SPISE OG DRIKKE GØRE SÅ MEGET?

Det er bestemt ikke det at spise og drikke, der gør det, men de ord, der står: »gives for jer« og »udgydes for jer til syndernes forladelse.« Disse ord er – sammen med det at spise og drikke – hovedsagen i nadveren. Den, som tror på disse ord, har, hvad ordene siger, nemlig syndernes forladelse

HVEM MODTAGER NADVEREN VÆRDIGT?

Det kan være gavnligt at faste. Men værdig til at modtage nadveren er den, som tror på disse ord: »gives for jer« og »udgydes for jer til syndernes forladelse.« Den, som ikke tror på disse ord, modtager nadveren uværdigt. For ordene »for jer« kræver netop troende hjerter.

SKRIFTEMÅLET

HVAD ER SKRIFTEMÅLET?

Skriftemålet består i at bekende sine synder for Gud i et andet menneskes nærvær, som på Guds vegne tilsiger én syndernes forladelse.

Jesus siger: »Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt.« (Joh 20,23).

HVAD GAVNER SKRIFTEMÅLET?

Skriftemålet er en hjælp til at tro syndernes forladelse og leve frimodigt som Guds barn.

Johannes siger: »Hvis vi vandrer i lyset, ligesom han er i lyset, har vi fællesskab med hinanden, og Jesu, hans søns, blod renses os for al synd.« (1 Joh 1,7).

HVILKE SYNDER SKAL MAN SKRIFTE?

Gud viser os vores synder, fx når vi spejler os i De ti Bud. Over for Gud skal vi vedgå alle synder, også dem, vi ikke selv kender. Ved skriftemålet skal vi kun bekende de synder, som vi ved om, og særlig dem, der piner vores samvittighed.

Jakob siger: »Bekend derfor jeres synder for hinanden.« (Jak 5,16).

HVORDAN SKRIFTER MAN?

Opsøg en præst, forkynder eller kristen, som du har tillid til. I hans eller hendes nærvær bekender du dine synder for Gud. Med håndspålæggelse tilsiger vedkommende dig syndernes forladelse i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn, og du kan gå fra skriftemålet i fuld tillid til, at alle dine synder er forladt.

Johannes siger: »Hvis vi bekender vore synder, er han trofast og retfærdig, så han tilgiver os vore synder og renses os for al uretfærdighed.« (1 Joh 1,9).

MORGEN- OG AFTENBØN

Om morgenen, når du vågner, kan du slå korsets tegn og sige:

I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn.

Sig derefter Trosbekendelsen og Fadervor.

Hvis du vil, kan du også bede denne bøn:

Tak, kære Far i Himlen, ved Jesus Kristus, at du i nat har beskyttet mig mod fare og ondskab. Jeg beder dig om, at du i dag vil bevare mig fra at synde og fra alt ondt, så mit liv og alt, hvad jeg gør, må være dig til ære. Jeg lægger mig selv, mine kære og alt mit i dine hænder. Lad din hellige engel være hos mig, så den onde fjende ingen magt får over mig. Amen.

Gå så trygt i gang med dagen, efter at du måske har sunget en salme, mindet dig selv om De ti Bud eller lignende.

Om aftenen, når du går i seng, kan du slå korsets tegn og sige:

I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn.

Sig derefter Trosbekendelsen og Fadervor.

Hvis du vil, kan du også bede denne bøn:

Tak, kære Far i Himlen, ved Jesus Kristus, at du i dag har bevaret mig. Jeg beder dig om, at du vil tilgive mig alle mine synder. Jeg beder om, at du i nat nådig vil bevare mig. Jeg lægger mig selv, mine kære og alt mit i dine hænder. Lad din hellige engel være hos mig, så den onde fjende ingen magt får over mig. Amen.

Læg dig derefter trygt til at sove.